

Številka: 64.

Linsen Dogodki v Beogradu.

DKU Berlin, 16. marca. (Wolff). Pogajanja s strokovnimi organizacijami glede ureditve delavskih mezd so bila včeraj zvečer končana s popolnim sporazumom.

Curri: Berlin 1.59, New York 5.15,
London 22.33, Pariz 45.90, Milan 25.90,
Praga 9.05, Budimpešta 0.62, Zagreb
1.65, Varšava 0.13, Dunaj 0.06 in pol.
avstr. krone 0.06 in tri četrti.

To je »socijalizem« mariborskih socijalnih demokratov, ki že odpira oči zapeljanim, jih bo pa sčasom še bolj odprl. Že danes se čuje ravno med nižjimi sloji meščanstva, med nekdanjimi volilci te stranke, dovolj zabavljanja na postopanja magistratnih močnikov in nas to veseli, ker smo to napovedali že davno pred volitvami. Vse to kar smo našli, pa je le majhen odlomek iz celote, k kateri se bomo še povrnil ter osvetlili to kliko tudi še z drugih strani.

Včerajšnje vesti iz Reke poročajo o novem prevratu na Reki. Kakor znano, je fašistovska organizacija prisilila ustavno izvoljenega predsednika Zanello, da je zapustil svoje mesto. Na Reki so zavladali fašisti in proglasili fašistovskega poslanca Giurattija za predsednika reške države. Giuratti, ki ni Rečan, marveč Italijan iz kraljevine, je pred nastopom potoval v Rim, da se pri rimski vladi informira, kako stališče bi zavzela glede njegove kandidature in fašistovskega režima na Reki. Giuratti ni dobil povolinenga odgovora in je odklonil predsedstvo. Ob istem času, ko je rimska vlada sklepal, da se ima reško vprašanje rešiti v okvirju rapalske pogodbe, so se reški fašisti uprli fašistovskemu vodstvu in strogoglavili lastno vlado. V mestu je zavladala poulična tolpa pod vodstvom d'Annunzijevega poročnika Cabrana. Razni pritepenci sunljivega značaja — med njimi več izrazitih kriminalnih tipov — so se polastili reškega mesta in izjavljajo, da ga bodo rajši izpremenili v kamen in prah, kakor da bi ga izročili legalni vladi. Reška tragika je dospela do konca: Reka se zopet nahaja pod oblastjo raznih pritepencev in na mesto d'Annunzia vlada njegov bivši poročnik.

Grožnje, s katerimi žugajo mlečno-zobi renjokoli, niso tako vroče kot se zbuha. Treba pa je takojšnje protipekije, ali z drugimi besedami: treba je rešiti reško vprašanje definitivno. Vsak provizorij je samo voda na mlin raznim »fašistom« in »arditom«, i. j. onim življenjem, ki hočejo Reko anečiti tako v političnem kakor v gospodarskem oziru.

Trije faktorji pridejo tu v poštev: reška konstituenta, italijanska vlada in jugoslovenska vlada.

Jasno je, da se reško vprašanje ne da rešiti z nasiljem in s takimi eksperimenti, kot jih je uganjal d'Annunzio. Zadnja tri leta so tako poučna, da so se treznejši in razsodni Rečani naučili dovolj. Na podlagi rapalske pogodbe, ki je v bistvu kontrakt dveh rivalov, borečih se za Reko: Jugoslavija, katera je njen pravni posestnik, in Italije, ki si jo je hotela z napačnimi argumenti in sredstvi pridobiti — samo na podlagi te pogodbe se lahko vprašanje reške samoodločbe reši tako, da ne pride do novega konflikta med obema silama. Ker je pa Italija namenoma izigravala rapalsko pogodbo in ovirala miren konstitucionalni razvoj na Reki, si reška konstituenta ni mogla pridobiti odločilne besede in še predno je imela vse vaje v rokah, so ji zdrčale v pest nelegalnim elementom. Krivda ni samo na italijanski vladi, krivda je na vseh treh faktorjih.

Kakor je italijanska vlada izigravala rapalsko pogodbo, tako je naši vladi manjkalo potrebne odločnosti, da bi že v naprej preprečila vsak tak manever. Naša zunanja politika je bila premalo konsekvantna in premalo odločna. Reški avtonomisti pa se niso mogli osvoboditi vpliva svojih poštenih simpatij do Italije in niso bili imeli poguma, da bi naglašali tudi nasproti rimski vladi reško neodvisnost.

Tako je imela poučena množica precej široke razpoke, skozi katere je lahko preluknjala zid reške konstitucije in postavila na vago mednarodni obstoj ter vso gospodarsko bodočnost Reke.

Komedija arditov bodi vsem trem faktorjem glasen memento: Dovoč je bilo cincajan in izigravanje, dejstva govore ob zadnji uri! Italija in Jugoslavija se v današnjem položaju ne moreta in ne smeta več puliti za Reko; gre zgolj za to, da se pogodba izvrši striktno in brez vsakega ovinka. Reški konstituenti, ki naj se zave svojih ekonomskih dolžnosti in ogroženega obstoja Reke, naj obe državi poudarita lojalno in prijateljsko pomoč, da ojači svojo avtoriteto ter izčisti Reko onih življenj, ki ji pripravljajo propast. Če se Italija ne bo zavedla te dolžnosti, je treba spraviti reško vprašanje na mednarodni forum. Bodo vsaj zapadne sile v zrcalu reškega vprašanja spoznale vso pohabljenost svoje jadranske politike!

Batonala.

(Goncourtova literarna nagrada za l. 1921. Pravi zamorski roman).

Črnci René Maran, ki je kot deček prišel iz ekvatorialne Afrike v nek francoski zavod, kjer so ga naučili kako se je z vilicami in z nožem in kako se piše francosko, je dosegel ono, po čemer zamenjati streme legije nadebudnih Francozov: postal je slaven.

In kakor se je bilo treba nekoč za časa »ancien régime« fevdalnim gospodom samo roditi, a vse udobnosti so jim servirali lakajji na tasi, tako je tudi ta črni pisatelj imel že s tem, da se je rodil črn, vse predpogoje za Goncourtovo literarno nagrado. On je torej neke vrste aristokrat po barvi kože. Kakor njegov roman »Batonala« je vse prej nego umetniško delo. Ta roman nima niti srednjih kvalitet in povprečen Francoz zanj niti ne bi mogel reči v stilu šolskih pohval, da ima »du mérites«. Največja in edina odlika »Batonale« je ta, da nam pred očuje daljne in nepoznane kraje, obširane z žarkim solncem, s fauno in floro, neobičajno za naše poznanje. Toda to ha vse zadnje niti ni zasluga René Marana, ker afriško solnce sveti popolnoma neodvisno od njegovih literarnih produkcij.

*) René Maran: Batonala, véritable roman nègre. Paris. Nouvelle Collection Albin Michel. Prix: 3.75 frs.

Poljska in Mala antanta

Politična vloga Poljske je v teh dneh aktualna z dveh vzrokov:

1. Kakor znano, je Poljska pristopila k beograjskemu sporazumu glede skupnega nastopa na genovski konferenci.

2. Poljska je začela organizirati balistične države in se uveljavljati kot vreden političen činitelj na severozahodu Evrope.

Za nas ima poseben pomen zblizanje med Poljsko in državami Male antante. To zblizanje je pravzaprav navedena konsekvence poljske zunanje politike. Poljska ne more voditi druge politike kot politiko mirovnih pogodb. Samo v tesni zvezi z ostalimi državami, ki so nastale ali se razširile na razvalinah podonavske monarhije, lahko zaščiti svoje interese nasproti premaganim državam in nasproti zapadno-evropskim zaveznikom.

Poljska se nahaja v težkem položaju. Dolga meja proti Rusiji je negotova. Kljub boljševizmu se ni likvidiran stari rusko-poljski spor in nikdo ne more reči, koliko bo veljala sedanja itak trhla pogodba z Rusijo, če nastopi nov režim. Isto velja glede Ukrajine in za meje nasproti manjšim državam. Drug velikan, ki pritiska na Poljsko, je Nemčija. Tudi tu nimajo za Poljsko prijaznih oči in prijateljskih čustev. Na zapadu imajo Poljaki iskrene prijatelje v Francozih, deloma po zaslugi tradicij, deloma pa — v političnih krogih skoraj izključno — vsled tega, ker je Poljska naravno oporišče francoske politike napram Nemčiji in Rusiji. — Razrovan in neurejen na znotraj, nesigurna na zunanje, išče Poljska jasnejšo orijentacijo v zunanji politiki.

Zblizanje z državami Male antante ne pomeni pristopa k Mali antanti, pomeni pa pripravo, da v doglednem času pristopi. Odločevalo bo predvsem to, kakšno stališče bo zavzela Mala antanta napram ruskemu vprašanju in za koliko se bo ublažilo protipoljsko razpoloženje na Češkem. Seveda tudi to, kako daleč se bo poljsko javno mnenje, ki rado hodi svoja posebna pota, približalo miru političnim smotrom, ki vodijo češkoslovaško in jugoslov. javnost.

Danes se še ne da apelirati na slovensko vzajemnost, ki je prazna fraza, če ni podprta z realnimi političnimi in ekonomskimi interesi ter z živahnijo kulturno izmenjavo. Upajmo, da ne bo ostalo samo pri trenutnem sporazumu, temveč da se bodo započeti stiki učvrstili in poglobili v smeri realnega in poštenega zaveznitva.

Izjava italijanske vlade.

DKU Rim, 15. marca: Izjava vlade je bila v zbornici, posebno od centra in nacionalistov, z odobravanjem sprejeta. Socijalnopolitičnemu programu so nacionalisti ugovarjali.

Kakor vsi eksotični romani tako tudi »Batonala« računa z zunanjimi, formalnimi efekti, toplimi barvami pejzaža, običaji primitivnih narodov, bogatimi in razkošnimi dekorji. Toda dočim pri Chateaubriandu in osobito še Piere Lotiu ta zunanja dekoracija zavzema moč lirskega inspiracij in zamah širokih zanosov, pri Renéju Maranu nima pesniškega duha, nego sestoji ves njen kolorit iz lokalnih običajnih črt, katere bi zboležil tudi vsak drug potopisec. Razen tega je željo za dokumentirano resničnostjo dotiral tako daleč, da je vsako drugo besedo vzel iz zamorskega jezika. To je originalno, toda zoperno in pretenciozno.

Črnci Renéja Marana je dirnil žalosten položaj njegovih sobratov, ki izumirajo vsled prodiranja civilizacije ter po apostrofiranju civilizacije poziva francoske književnike, da pomagajo zamorskemu rodu. Vendar pa je njegov roman popolnoma objektiv, kakor pravi sam v predgovoru. »On niti noče tolmačiti, nego samo konstatira. Drugače bi niti ne moglo biti. V mesečini je sam zleknjen v svoji chaise-longue z verande poslušal razgovore teh belih ljudi. Njihove šale so dokazovale, da so resignirani. Oni trpe in se smejejo, ker trpe.«

Čudne stvari je videl René Maran svoje verande: Batonala, odlikovan črnci s karikom v ploščatem nosu, je »ornis porte-parole« idej svoje rase.

Avstrijska vladna kriza

Dunaj, 15. marca.

Na Dunaju imajo zopet obilnatno periodično krizo, katero povzročajo socialni demokrati, ker se obotavljajo vstopiti v vladno večino in vlado. Sedaj gre samo za to, bodo li vstopili Velenec ali ne. Ta histerična skupina, ki se dela veliko mogočnejšo kot je v resnici, pa vsak hip odpoveduje službo. Tokrat vodi kampanjo proti pogodbi v Lani, da bi na ta način izpodbila dra. Schobra. To pa bo čisto brezuspešno. Zastopniki antantnih držav na Dunaju so izjavili odkrito in odločno, da ne izplačajo niti vinarja francoskega in angleškega posojila kateri drugi vladi kot je Schobrova. Ne preostane tedaj nič drugega, kakor da se Schoberjev režim podaljša vsaj tako dolgo, da bodo končane kreditne operacije. Šele potem se bodo lahko izvedle nove volitve v Narodno skupščino. Po teh volitvah ni izključena nova koalicija krščanskih socialcev s socialnimi demokrati.

V dunajskih političnih krogih se doznava, da bo Anglija dovolila prihodnje kredite le pod pogojem, da ostane na krmilu Schoberjev kabinet. V tem smislu je tolmačil stališče angleške vlade avstrijski vladi angleški kontrolor Young. Včeraj so se vršila pogajanja med krščanskimi socialci in Velenec. Odločitev še ni padla, izgleda pa, da bo sedanja vlada ostala. Situacija je nedvomno obupna, zakaj vlada s tako malenkostno večino se ne bo mogla dolgo držati.

Madžari zahtevajo 74 burgenlandskih občin. Če bi se ugodilo njihovim zahtevam — upanja ni — bi ostalo Avstriji samo par vasi; tenek pas v bližini Dunajskega Novega mesta. — Madžari groze, da si bodo Burgenland osvojili s silo, če ne bo šlo mirnim potem. Bajne imajo že tolpe pripravljene.

Politične vesti.

* Inozemski glas o Radičevem memorandumu. »Nova Evropa« prinaša pismo Setona Watsona o Radičevem memorandumu, v katerem pravi: Radičev memorandum jasno dokazuje, da on (Radič) kljub vsej svoji sposobnosti za organizacijo stranke nima smisla za faktično stanje in potrebe Evrope. Genovska konferenca bi morala ne samo molče preiti njegovo spomenico, temveč bi morala Radiča samega pozvati k redu. Ujedinjenje so želeli in pozdravljali vsi Jugoslovani in sprejel ga je vsak posamezen član predstavnikov, med ostalimi tudi Radič sam. Da pa so pozneje ozkosrčni in manjvredni Srbi dobili tako velik vpliv na državne posle, so krivi Hrvati in Slovenci sami, ker so se sami odtgnili sodelovanju v državni politiki. Tudi od pomoč leži samo v njihovih rokah —

On je neprestano zaspan ter mrzi Evropejce, ker silijo črnce k delu, da jim potem v obliki davkov odvzamejo denar. On ljubi mirno življenje, nič ne misli in se ničesar ne spominja, ampak uživa samo v prezentu, kakor njegov pes. Lepe sepačije doživlja, ko spi pri kateri izmed svojih devet žena, ali se dobro napije.

Evropejce sovraži instinktivno, ne samo zato, ker jim smrdi noge, nego tudi zato, ker so spremenili ves dnevni red življenja črncev, ki je bil vedno isti od pamtike in ki sestoji iz gotovih običajev, v katerih so zbrane vse modrosti in skušnje pradedov.

Batonala ljubi izmed vseh svojih žen najbolj Yassiguino, toda ona »flirtuje« s Bissibiguim in on se mora na vse načine truditi, da prepreči njuno popolno zblizanje. Oba rivaša skušata ubiti eden drugega, toda situacija razžišči neki tiger s svojo šapo s tem, da sifratno rani Batonala, ki umre od zadobljenih ran, dočim srečna zaljubljenca pobegneta.

To je vsa zgodba Batonale. Preprosta in neotesana, brez psiholoških analiz in motivacij. Kakor njegov praoče gorila skače Batonala na ženske, kadar čuti potrebo. In to je vse. V našem slučaju je to tipična črta zamorskih običajev, ker je bilo piscu mnogo do tega, da se njegov roman vzame kot verno sliko običajev, radi česar mu je dal tudi podnaslov: »Pravi zamorski ro-

toda oznanjajoči svoje rodno politično bankrotstvo se bodo le sami osmešili ter še bolj škodovali prestižu Jugoslavije v ostalem svetu.

* Italijanski poslanik pri zunanjem ministru. Italijanski poslanik v Beogradu, grof Manzoni je včeraj obiskal našega zunanjega ministra dr. Ninčiča ter konferiral z njim o zadnjih protistojih shodih radi dogodkov na Reki: Manzoni je spoznal, da je razpoloženje v Jugoslaviji napram Italiji neugodno. To neugodno razpoloženje dosega sicer še ni presegalo dovoljenih mej, računati pa je treba s tem, da bodo nadaljni izgrezi fašistov tudi pri nas našli odmev, ki bo za Italijo neugoden. Italijanski poslanik je uvideval, da se mora rapalska pogodba brezpogojno in takoj izvršiti.

* Jugoslavija in avstro-ogrska meja na Burškem. Budimpeštanski »Az Ujsag« ki ima dobre zveze z ministrskim predsednikom grofom Bethlenom, doznava iz diplomatskih krogov, da bo komisija za določitev meje med Avstrijo in Madžarsko na Burškem v kratkem ustavila svoje delo. To se je baje zgodilo po navodilu konference veleposlanikov, ker potom pogajanj med prebivalstvom ni mogoče doseči sporazuma. Zato bo odločil veleposlaniški svet, držeč se beneške pogodbe. List poroča, da je francoski poslanik na Dunaju izjavil avstrijskemu kanclerju Schoberju, da se bo rešitev opirala na poročilo razmejitvene komisije. List namiguje, da bo to poročilo izražalo željo burškega prebivalstva za povratek k Madžarski. »Az Ujsag« pravi dalje, da je avstrijska vlada poslala konferenci veleposlanikov noto, v kateri pravi, da bi z izpolnitvijo madžarskih zahtev zopet oživilo vprašanje češkoslovaško-jugoslovenskega koridora. Italijanski zunanji minister Schanzer je naznanil avstrijski vladi, da bo v vprašanju Burgenlanda zasledoval drugačno politiko, kakor Della Torretta. Schanzer se je odločil, vztrajati pri rapalski pogodbi in rešiti burško vprašanje sporazumno z Jugoslavijo.

Dnevna kronika.

— Svarilo vsem zdravnikom! Ker je med bolniškimi blagajnami in nekaterimi tovariši prišlo do nesoglasja, je sklenilo »Zdravniško društvo v Mariboru« da svari vse tovariše pred sprejetjem blagajničnih služb v Zidanem mostu in Rajhenburgu, dokler se spor ne poravna. »Zdravniško društvo v Mariboru«.

— Imenovanja učiteljstva na meščanskih šolah. Na meščanski šoli v Celju sta imenovani za stalni učitelji Marija Kern in Frančiška Levstik.

— Imenovanje učiteljstva. Za učitelja v Gornji Radgoni je imenovan Alojzij Menhart, za učiteljico pri Sv.

man«. Je li s tem napravil svoji rasi uslugo, to je drugo vprašanje.

Zavedajoč se, da bi se to ljubavno afero ekvatorialne Afrike dalo napisati v nekoliko vrsticah, je René Maran, da napolni knjigo, postavil v sredino opis neke svečanosti, s katero se je nadejal, da bo osobito požgal otople živce francoske publike. Pornografija belokožcev je običajna stvar, je kalkuliral naš črni pisatelj, zakaj bi jim torej ne prožil isto stvar v novi barvi. Njegov kalkil je bil pravilen, ker se na Francoskem vsak dan proda 8.000 izvodov »Batonale«.

Ta svečanost je obrezovanje. Sredi plesa in udarjanja tam-tama v omotici alkohola odrezujeta, odnosno izrezujeta dva starca in dve starki dočim in deklecam nekaj. kar g. René Maran zelo podrobno opisuje tako, da čitatelj ni v nepriliki, kam naj namesti to operacijo. Pri dekletih so ti opisi naravnost omamatno-poetični: »Starka je pristopila, pozvala eno izmed plesalk, jo surovo prijala za nogo, zgrabila s svojimi prsti ono, kar je treba prijeti ter — ran — odrezala. Niti, da bi pri tem okrenila glavo, je vrgla preko svoje rame to koščke odrezanega mesa, ki so včasih prileteli komu izmed okolu stoječih v obraz.«

Kaj ne, zelo plastično! Ta ceremonija je opisana na dolgo in široko — črnci jo imenujejo gauza — ki končuje s krčevitim epskim kopuliranjem in

Ani v Slov. gor. Jožica Petelin, za učiteljico v Sevnici Pavla Drnovšek-Sterkl, za učiteljico v Slovenski Bistrici pa Marija Gorican.

— Zgradba državnih poslopil. Dne 18. t. m. se vrši v ministristvu za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija za zgradbo amfiteatra in ambulance za kirurško kliniko v Beogradu. Stroški so proračunani na dva milijona dinarjev. — V sredo se je vršila v Zagrebu ofertalna licitacija za zgradbo trinadstropne stanovanjske hiše za železniške uslužbenice.

— Nove hiše v Ljubljani. V Ljubljani so zgradili od leta 1919 do 1922, to je v dveh letih, 42 novih hiš. V Mariboru se v tem času ni zgradilo niti pasje bajte.

— Krematorij v Beogradu. Beograjsko društvo »Ogenj« zgradi še leto v Beogradu krematorij. Potrebne priprave za sežiganje mrtlic je naredilo iz Nemčije. To bo prvi krematorij v naši državi in sploh v jugovzhodni Evropi.

— Smrtne obsodbe pred šibenško poroto. Šibenška porota je obsodila Novljane, ki so — da bi lahko neovirano tihotapili blago v Italijo, ubili trojnika Smoljanoviča, in sicer Ivana Crnkoviča na smrt na vešalih, njegova pomagala, brata Vidak pa na dvalet, oziroma 15-letno ječo. Na smrt na vešalih je bila obsojena tudi Antonija Peas, ki je ubila svojega meža in ga vrgla v morje.

JDS.

Seja načelstva kraj. org. JDS v Mariboru nocoj v petek 17. t. m. ob 6. uri v knjižnici.

Zbor zaupnikov JDS iz Slovenije je 28. aprila v Ljubljani.

Zbor zaupnikov JDS za mariborsko volilno okrožje je 9. aprila v Mariboru.

Mariborske vesti.

Maribor 17. marca 1922.

m Danes zvečer v Ljudski univerzi literaren večer z recitacijo slovenskih modernih lirikov.

m »Cercle français.« Sinoči ob 19. uri se je vršil v moškem učiteljskem prv redni občni zbor društva »Cercle française«, katerega je vodil g. dr. Jos. Smoljaka, predsednik pripravljalnega odbora. Po čitanju pravil se je izvolil novi odbor in sicer: predsednica gospa general Maistrova, podpredsednik dr. Josip Smoljaka, tajnik prof. Gasparin, blagajnica ga. Grasellijeva, knjižničar dr. Kotnik; odborniki: polkovnik Drašković, ga. Asičeva, ga. Stupca, major Grizelj. Pregledovalca računov: inž. Kurovec in sodni svetnik Serbec. »Cercle français« bo gojil poznavanje francoskega jezika in francoske kulture. Do sedaj je pristopilo že 100 članov. Društva želimo mnogo uspeha.

valjanjem po zemlji. Še nekoliko trzajev in črnei pozaspe kakor krepane muhe.

Prevaril bi se, kdor bi mislil, da je ta kopulacijska ceremonija pridejana tu samo, da osladi čitanje takoj kakor so pridene slanino drugače suhi govedi ni. René Maran je preračunjeno postavil vse to na vidno mesto kot kulminacijo svojega dela, kot glavno atrakcijsko točko. Njegov lokavi pogled, skrit za binokel, se je zlovoše nasmejal, ko je videl, kako so preživeli in vendar se vedno težni Evropejci omamišajo s črnimi orgijami.

In mogoče bi »Batonala« uplival na razne povsem specialne francoske običaje. Koncem koncev pa ima ta roman vsaj to prednost, da v ta omejeni metier prinaša nove ali vsaj na novo pobarvane elemente in tira tako v laž Ben Akibo, ki je mislil, da ni nič novega pod soncem.

Senzacija »Batonala« je postala evropska, ko je delo dobilo Goncourtovo nagrado. Kakšni razlogi so uklonili častno jury, da je prekinila z evropskim bobnom ter dela senzacije z zamorskim tam-tamom, ni znano. Toda tudi že v samem francoskem časopisju »Temps«, »Mercure de France« itd.) se pojavljajo ugledni glasovi, ki protestirajo proti barnumščini v literaturi ter blazni težnji za novim.

m Imenovanje učiteljice na mariborskih ljudskih šolah. Na včerajšnji seji višjega šolskega sveta v Ljubljani so bile imenovane za nadučiteljice: Olga Juvančič na II. dekliški, Angela Milčinski na III. dekliški ter Ida Vodenik na IV. dekliški; oddaja mesta voditeljice na I. dekliški je zaenkrat odložena. Za učiteljice so imenovane: Karolina Mikuš na I., Hermna Bračič na I., Ida Dimnik na I., Marija Vrabl na I., Marija Ažman na II., Marija Tomažin-Skrbec na II. ter Alojzija Burnik na II. Po eno mesto na I. in II. dekliški se zaenkrat ni oddalo. Oddaja drugih mest se izvrši danes.

m Na naslov nove gledališke uprave Prejeli smo: V zadnji notici v »Tabornu« se je nekdo izmed občinstva zavzel za g. Povheta ter za to, da bi ostal še nadalje pri našem gledališču. K temu simpatičnemu klicu iz občinstva hočemo pripomniti le še nekaj vrstic in sicer na naslov nove gledališke uprave, predvsem novega sosveta. G. Povheta je pregnalo iz gledališča mezdno gibanje. Plače gledališkega osebja so bile in so še skrajno krivično razdeljene. Tako na pr. dobivajo začetniki v gotovih slučajih iste, ali celo večje plače nego stari zaslužni igralci z 20 leti gledališkega delovanja; ravno tako so bolje plačani nekateri igralci, katerih občinstvo skoro ne pozna, ker nastopijo komaj vsak mesec enkrat, ali pa sploh ne nastopajo, kakor pa oni, ki nastopajo dan za dnevom v dramah, komedijah, burkah in operetah. Igralci so se proti temu borili z vsemi sredstvi, toda dosegli niso nič, kvečjemu to, da je g. Povhe vsled neuklonljivosti uprave moral zapustiti naše gledališče ter da so drugega dobrega igralca dobesedno vrgli čez prag. Tako postopanje ni le nesocijalno, ampak je škodljivo tudi ugledu gledališča in njega procvitu. Radi tega pozivamo novo upravo, da izvrši v tem oziru temeljito remoduro, ker sicer je že vnaprej gotovo, da tudi v drugih vprašanjih ne bo dosegla boljših uspehov, nego jih je dosegla stara, ki je gledališče dovedla skoro na rob propada. (Kakor doznavamo v zadnjem trehnutku, novo vodstvo še ne more odločiti o personalnih zadevah, ampak ima v tem oziru do konca tekoče sezone še vedno edino besedo prejšnji upravnik, ki ostane tudi še nadalje artistični vodja gledališča. Op. ur.)

m Nesramnost mariborskega mesarja. Na našo notico pod gornjim naslovom se je oglasil v našem uredništvu mariborski mesar g. Nendl ter izjavil, da ni on kupil omenjene ciklene krave, ampak njegov stric, konjoderec Josip Nendl, ki jo je dal po noči prepeljati iz Sv. Petra v Maribor.

m Pokrajinski zbor Jugoslovenske Matice se vrši v nedeljo dne 19. marca 1922, ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Vstop je dovoljen samo delegatom. Člani pokrajinskega odbora in nekaj delegatov dospe v Maribor ob pol 3. pop. V istim vlakom se pripeljejo zastopniki drugih glavnih podružnic. Ker se delegati naše Matice prvič sestanejo v Mariboru, prosimo narodno občinstvo, da se po možnosti udeleže sprejema na glavnem kolodvoru. (Odbor mariborske podružnice).

m Stavka krojaških pomočnikov. Iz občinstva smo prejeli: Kakor se lastovico vsako spomlad pojavijo, tako tudi krojaški pomočniki vsako spomlad stavkajo. Topli solnčni dnevi mičejo staro in mlado, vse hiti ven iz zaduhlih sob, na katere nas je vžela huda zima. Ta občni nagon je možda tudi povod vsakoletne stavke krojaških pomočnikov. Ne sme se tajiti, da se je v zadnjem času vse podražilo in da je draginja delavske sloje ravnotako in še bolj zadela kakor druge. Kakor izvedemo, so krojaški mojstri to uvideali, šli so do skrajnosti ter ponudili pomočnikom 30% zboljšanja plače. Pomočniki so ponudbo odklonili in zahtevali 50%, in ker jim mojstri z ozirom na svoje stranke tega povišanja niso mogli dovoliti, pričeli so stavkati. Zdi se, da se občinstvo za to stavko ne briga dosti ali da jo hladno opazuje. Ne smejo pa bi tako biti. Ker se bje boj med mojstri in pomočniki — za kožo oblečenih. Interesantno bi bilo zvedeti, kako se je od predvojnih časov sem plača krojaškim pomočnikom zvišala. Primerjati bi se dalo, v kakem razmerju stoji sedanja plača teh z ono drugih slojev.

m Češki klub v Mariboru. V soboto dne 18. t. m. predstava marionetnega gledališča »Oldrih a Božena, nebo-li založeni posveceni svatovaclavskemu.« Vsi člani, ki razpolagajo s prostim časom, se naprošajo, da se sestanejo v soboto popoldne ob 16. uri v Narodnem domu v svrhu tozadevnih priprav.

m Predavanje o riboreh. V soboto, dne 18. t. m. se vrši po posredovanju »Ribarskega društva« v Mariboru v dvorani gostilne »Maribor« ob 20. uri predavanje znanega strokovnjaka profesorja Franketa, konzulenta za ribarstvo pokrajinske uprave za Slovenijo, na mesečnem zborovanju društva o reji postrvi. Člani društva in vsi, ki se zanimajo za predmet, se uljudno vabijo k udeležbi.

m Nenadna smrt. V sredo popoldan krog 18. ure se je nahajal v gostilni na Vodnikovem trgu narednik mariborskega vojnega okruha Herman Leb. Nenadoma mu je postalo slabo in iz ust se mu je vtila kri. V gostilni se nahajajoč gostje so priskočili takoj; na pomoč ter obvestili tudi rešilni oddelek, toda vsaka pomoč je bila zaman. V sled prevelike izgube krvi je Leb na mestu umrl. Leb je bil 54 let star tih, miren in vesten podoficir, priljubljen pri predstojnikih in spoštovan od tovarišev. Bodi mu zemlja lahka!

m Prekupčevalci jajc. Danes je policija zasačila tri prekupčevalce jajc, ki so pokupili na tukajšnjem trgu jajca ter jih hoteli odposlati na Pragersko v svrhu izvoza. Dva druga sta bila včeraj radi istega prestopka kaznovana pred tukajšnjim sodiščem.

m Najdeno truplo. V Ptujju so potegnili iz Drave moško truplo, o katerem se je sprva mislilo, da je svojčas pogrešani uradniški pripravnik Anton Perko. Po dokumentih, ki so se našli pri utopljenem, pa je utopljeni l. 1833. v Gornji Lendavi rojeni natak Ivan Rajbar, ki je bil zaposlen pri pivovarni Götz, od koder je dne 2. januarja z izkupičkom celega dne neznanokam izginil.

m Kaznovan verižnik. Znani Anton Kirbiž je pokupil na mariborskem trgu od špeharjev 400 kg svinjskega mesa ter ga zopet prodal trdkri Tavčar, seveda z masnim dobičkom. Prišli pa so mu na sled, zaplenili meso, in moral se je zagovarjati pred tukajšnjim sodiščem. Obsojen je bil na 5 dni zapora in 1000 dinarjev globe, proti čemur se je sveda pritožil. Dobro bi bilo, če bi si za Maribor izposodili par zagrebških sodnikov, ki so za verižnike bolj »mastni«. Izpod masce dni zapora in 10.000 dinarjev jim ne uide noben verižnik. Strogost bi bila ravno v Mariboru najbolj na mestu.

m Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klubbaru«.

Sport.

: SK »Korotan« vabi vse gospode odbornike, da se udeležijo seje, katere se vrši dne 18. t. m. ob 20. uri v gostilni »Maribor«. Udeležba obvezna. — Tajnik.

: Korotan : Svoboda. V nedeljo se vrši training med obema kluboma ob 14. uri na igrišču v Ljudskem vrtu.

Kino.

Mestni kino. »Drama v zraku«, detektivski film v 5. činih poleg veseligrice »Podoba Florijana Kleja« v 3. činih se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

Kultura in umetnost

x Proslava tristoletnice Molièrea. Danes v petek, dne 17. marca proslavi Narodno gledališče v Mariboru tristoletnico največjega francoskega pisatelja komedij. Naše gledališče bo oživilo spomin na tega velikega duha, z njegovo satirično komedijo »Skopuh«. V »Skopuhu« je predstavil Molière brezvestnega lakomnega-grabeža, ki ne pozna ne meja, ne ozirov v dosego svojih brezvestnih dejanj. Kljub temu pa nam je ta »Skopuh«, če že ne simpatičen po svoji dobičkalni naravi, pa vsaj ni odurna oseba, ker je podčrtal Molière s svojo duhovito tehniko bolj

njeno satirično - komino stran kot pa nasilno in brutalno.

x Cigan baron. Opereta v treh dejanjih. Spisal I. Schnitzer, uglašil I. Strauss, dirigira Vogrič, režira Rumpel. Premijera v našem gledališču v četrtek 16. t. m. Mladi Sander Barinkay, sin političnega pregnanca se vrne pomiloščen nazaj v svoj rodni kraj na Madžarsko, kjer stoji grad njegovih očetov. Pripelje ga conte Carnero. Tu se v vaši seznan s svinjskim prekupčevalcem Kalmanom Zsupanora ter da se ogno tožb, ker je Zsupan pobasal na tihem precej njegove zemlje, poprosi za roko njegove hčere Arsene, ne da bi jo videl. Arsena pa ljubi Otokarja, sina guvernanke Mirabele, izgubljeno ženo conteja Carnero, ki se tu zopet najde. Arsena zahteva, da mora postati prej baron, predno se z njim poroči. Barinkay pa se spozna s ciganko Czipro in njeno prekrasno hčerko Saffi, s katero se cigansko poroči in on postane — ciganski baron. Tedaj pa pride grof Peter Homonay nabirat vojake za vojno s Španci. Ob koncu drugega dejanja pove ciganka Czipra, da Saffi ni njena hči, ampak vojvodskega rodu. Ob tej novici se ciganski baron odloči od nje ter odide z grofom Homonayem v vojake. Z njim odideta — primorana — tudi Zsupan in Otokar Carnero. V tretjem dejanju se vrnejo zmagoviti vojaki z vojne. Njim na delu priroka-kata tudi Barinkay in Otokar ter Zsupan. Homonay prinese Barinkayu pooblastilo, da sme obraniti zaklad, katerega je bil našel s pomočjo ciganke v bližini svojega gradu, obenem pa mu podeli tudi listo plemstva — Barinkay postane res baron. Zsupan misli, da je sedaj vse v redu ter se poroka z njegovo hčerko lahko izvrši, toda Barinkay ga sam zavrne ter poprosi Arsenino roko za Otokarja. On ljubi še vedno ciganko-vojvodinjo. Takrat pa mu pripravi stari Homonay razočaranje — ona ljubljena Saffi pride in oba se objameta, blažena v novem svidenju. — To je vsebina operete, ki ima že mnogo opernih momentov, ter so jo igrali stalno tudi na dunajski dvorni operi. Glasba je lepa. Naša premijera je dosegla za naše razmere dober uspeh ter je bila brezdvomno najboljše glasbeno delo v letošnji sezoni. V ulogi Barinkaya se je povzpela g. Šimene do višine, do katere doslej še ni prišel v nobeni ulogi. Dobri pa so bili večinoma tudi ostali. Ljubka je bila Mezgečeva kot Saffi, Savinova je bila temperamentna Arsena. Grom je v ulogi Homonaya imponiral s svojim nastopom. Pogrešali pa smo boljše režije, Povheta. V zbor bi bilo treba vnesti več življenja, več temperamenta. Čardaš g. Pečnika ni bil čardaš, ampak neka skombinirana mešanica. Ali res ni nikogar, ki bi znal naštimirati čardaš? Gledališče jo bilo natlačeno polno.

Ne pozabite naročnine!

Zanimivosti.

Človeštvu nevarne žuželke. — Ljubzen na prvi pogled.

Prav nič ni pretirano, če govorimo danes o novi svetovni vojni, ki morda ni nič manj nevarna od one, ki smo jo šele pravkar preživeli. Razlika je samo ta, da se v tej vojni ne napadajo narodi med seboj, temveč da so na človeštvo navalile žuželke ter našle človeštvo popolnoma nepripravljeno in brez moči. — O tem je imel te dni v londonski akademiji znanosti profesor Lefroy predavanje, ki je vzbudilo veliko senzacijo. Na Angleškem se preteča nevarnost šele komaj opaža, dočim čutijo v Ameriki že njene težke posledice. Žuželke ogrožajo vso bombaževno industrijo. Nek statistik je izračunal, da bodo v petih letih uničeni vsi bombaževi nasadi v Ameriki in svet bo prikraščen za sedem milijonov bal bombaža. Toda bombažev črv, ki povzroča to škodo, še ni največja nevarnost. Največji sovražnik človeštva je argentinski mravlja. V Angliji se je udomačila šele l. 1918, dočim se je na Španskem pojavila že l. 1897 ter prodira vedno dalje proti severu. Piku te mravlje se pripisuje izredno velik odstotek umrljivosti otrok v Argentini. posebno na na nra-

rijah. Na Madejri je uničila ta mravlja nebroj raznovrstnih ptic. Nbrojne žetve kave, oranž, bombaža itd. so padle kot žrtev te mravlje. Ta argentinska mravlja je res nenavadna „zverina“. Njene sposobnosti so organizirane, naravnost imperijalistične. Te mravlje premagajo in zaslužijo druge žuželke, kakor so to delali posamezni narodi v starem veku ali kakor so si ljudje podjarmili domače živali. Tako so te mravlje zaslužile dobro znano špansko muho. Zgradijo ji sicer „stanovanje“ ter jo ščitijo pred napadi. Ko pa pričnejo mravlje svojo ofenzivo na kako polje, pa pošljejo špansko muho kot predoznanjevalko naprej. Razentega pa prenašajo te mravlje razne epidemične bolezni. Trdi se, da so argentinske mravlje prve prinesle na Špansko danes že v vsaj Evropi znano „špansko“ bolezen. Zelo nevarna človeštvu pa je tudi muha. Statistično je dokazano, da so muhe samo v Indiji povzročile v zadnjih petih letih nad sedem milijonov smrtnih slučajev. Na Angleškem umre letno nad 1000 dojenčkov vsled mušjega pika. Muhe so najboljši razširjevalci disenterije, kolere, tifusa itd., vendar pa je danes bolezn na svetu ravno toliko ali pa še morda več, kakor za časa krizarskih vojn. Tudi materialnemu svetu preti s strani raznih žuželk velika nevarnost. Neka posebna vrsta teh razdiralcev je uničila stoletni hrastov strop v Westminsteru, ki je bil na glasu kot remek-delo renesance rezbarske umetnosti. Tudi starodavna cerkev sv. Pavla, ponos Londona, bo postala žrtev teh žuželk, če se ne bodo pravočasno podvzeli potrebni koraki. Ze sedaj so nekateri trami tako razjedeni, da obstoja nevarnost, da se poderejo. Profesor Lefroy je omenil, da neka ličinka, dosedej še malo znana žuželka, povzroča žensko histerijo. Koliko zamorejo škodovati človeštvu uši, smo najbolje spoznali v minuli svetovni vojni. Brezdvomno pa bo človeški intelekt premagal elementarno moč teh malih človeških sovražnikov.

V nekem društvu je sedel mlad mož, ki se je svoj čas zaljubil v svojo ženo,

kakor se pravi, „na prvi pogled“. Vzela sta se, a kmalu je bil razočaran. Govor v društvu je nanesel tudi na ljubezen. Nek drugi gospod je mladooženjenega smelo vprašal: „Vrnijete vi na ljubezen na prvi pogled?“ „Seveda,“ mu je ta odvrnil po kratkem preudarku. „Koliko možev bi se nikdar ne oženilo, ko bi svojo zaročenko dvakrat pogledali.“

Gospodarstvo.

g Mariborski trg. Sejmsko poročilo od 14. marca: Prignalo se je: 4 biki, 176 volov, 268 krav, 9 telet in 1 konja. Skupaj 458 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile za 1 kg žive teže sledeče: Debeli voli 24 do 29 K, poldebili voli 21 do 25 K, plemenski voli 21—24 K, biki za klanje 18— do 21 K, klavne krave debele 20 do 22,5 K, plemenske krave 14 do 20 K, molzne krave 16 do 22 K, breje krave 16 do 22 K, mlada živina 16 do 22 K, teleta — do — K, krave za klobase 1 kg žive teže od 13 do 17 K. Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg — do — K, II. vrste 40 do 48 K; meso od bikov, krav, telic — K; teleče meso I. vrste 48 K, brez kosti — K, II. vrste 40 K; svinjsko meso sveže 58—80 K.

g Obveznice ogrskih predvojnih posojil. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Gospod finančni minister je v smislu odloka razparacijske komisije s svojim rešenjem z dne 4. marca D-br. 4112 odredil: 1. Da imetniki obveznic ogrskih predvojnih posojil, ki teh obveznic v odredjenem roku niso dali žigosati, to lahko še do vstetega 31. marca 1922. naknadno storijo. 2. Obveznice je poslati s prošnjo vred pred pretekom tega roka neposredno generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu. 3. Predložitev obveznic radi žigosanja je obvezna tudi za tuje državljane: vendar pa le ti lahko hkratu zaprosijo, da se obveznice samo zaznamujejo kot svojina tujega državljanca. V tem primeru je treba priložiti prošnji potrdilo o državljanstvu in dokazati lastnino. 4. Naši državljani, ki bivajo na ozemlju naše kraljevine, ki

pa imajo svoje obveznice shranjene v inozemstvu na Ogrskem ali v kateri nasledstvenih držav bivše Ogrske, morajo, ako tega doslej še niso storili, do vstetega 20. marca 1922. pri generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu vložiti prošnje radi protesta proti žigosanju. Take prošnje je vlagati v smislu naredbe D-br. 1683 z dne 24. januarja 1922. (Ur. list št. 10 z dne 1. februarja 1922.) in jim priložiti potrdilo o državljanstvu. 5. Naši državljani, ki žive izven mej naše kraljevine, pa imajo svoje obveznice deponirane na Ogrskem ali v kateri nasledstvenih držav bivše Ogrske, morajo sami vložiti protest proti žigosanju pri visdi dotične države. O vloženem protestu morajo takej obvestiti kr. poslanstvo v dotični državi in hkratu navesti vse podatke, ki so potrebni radi evidence. 6. Na prošnje, vlozene po preteklem roku, se ne bo oziralo. Imetniki nežigosanih obveznic naj sami sebi pripišejo posledice, ki bi utegnile nastati.

g Dobava drv. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani razpisuje na dan 30. marca t. l. ob 10. uri dopoldne v pisarni intendature dravske divizijske oblasti v Ljubljani, nadalje istega dne in ob isti uri v pisarni komande vojnega okrožja v Mariboru in Celju ter komande mesta v Ptuj in Slov. Bistrici ustmeno licitacijo glede dobave drv na garnizije Maribor, Celje, Ptuj in Slov. Bistrica. Predmetni oglaš je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa pri navedenih vojaških komandah interesentom na vpogled.

g Zgradba naših železnic. Te dni se je ministrski svet resno bavil s predlogom neke ameriške družbe, ki je stavila naši vladi predloge glede zgradbe naših železnic, posebno onih, ki bi najboljše vezale notranjost države z jadranskimi lukami v Dalmaciji. Kakor doznavamo, je ministrski svet sklenil, da te predloge vsestransko prouči in gotovo znaki govore za to, da ni izključen, da najbrže tudi gotovo, da bodo Američani prevzeli zgradbo za našo državo tako važnih železniških prog. Beograjski listi poročajo, da je

stavilo ponudbo za zgradbo naših železnic največje podjetje te vrste na svetu, »Foundation Company« iz New Yorka. To podjetje ima uslužbenih 600 najboljših ameriških inženjerjev ter je izvedlo že nebroj največjih zgradb na svetu.

Vprašanje zgradbe naših železnic je stopila v resen stadij, čim so se začeli zanj zanimati Američani velike »Foundation Company«, a s tem je postalo tudi aktualno, da prične tudi javnost aktivno sodelovati pri reševanju tega za narod in njegovo gospodarsko bodočnost tako važnega vprašanja. Seveda je najidealnejše, če lahko država sama gradi in gospodari s svojimi komunikacijami, posebno pa z železnicami. Priznati moramo, posebno po trehletnih raznih prometnih težkočah, da naša država žalibog še ni zmogla, držati to, kar ima v redu, ter bi gotovo minila desetletja, da bi sama izgradila potrebne železniške proge in pristanišča. Čakati desetletja in morda še več, pa bi pomenilo državo gospodarsko uničiti. Kakor je sicer tuji kapital v državnih podjetjih, osobito pri železnicah nesimpatičen, ga moramo v tem slučaju ne samo sprejeti, ampak celo z veseljem pozdraviti. Vprašanje, kateri kapital bomo favorizirali, pač ne bo težko. Politični razlogi govore za to, da se po možnosti čim bolj izognemo kapitalu evropskih držav, ne glede na priateljstvo in zavezništvo. Evropski kapitalisti so najbolj tipični predstavniki bivše in sedanje politike evropskih držav; — a kakšna je ta politika, o tem ni treba posebej govoriti. Prekoceanški ameriški kapital za nas ni tako nevaren. Razen tega pa gradijo Američani sami in se baš oni zavzemajo za vso stvar. Za kar pa se zavzamejo Američani, to bo brezdvomno dobro in solidno in že to jih priporoča svetu in tudi nam.

Ravno radi tega pa, ker se gre tudi za zelo važno vprašanje, je dolžnost naša vlade, da pred svojimi sklepi obvesti javnost o podrobnosti ameriške ponudbe, da zamorejo tudi naši strokovnjaki in gospodarski krogi zavzeti svoje stališče. Poskusi ala »Omnium Serbe« se ne smejo nikdar več vršiti.

GOSPODARICA SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figgdor. Prevel: R. R. (Dalje.) (35)

Mavda stoji pred njimi, bela in zlata, visoko vzravnana, kakor nadnaravna prikazen. Lesk neskončne sreče žari v njenih očeh. Ni razumela duhovnovih besed, toda dejanja sama ji govore, kaj se je zgodilo in njena roka se nehote dotakne zlatega znamenja golobice.

Sinovi Solnece so spoznali to znamenje. Rešena je. In med tem, ko se oklepajo njeni nežni beli prstki zlatega znamenja, iztegne desnico visoko nad kličoče ljudstvo.

Tako stoji in, vzvišena v svoji tuji lepoti, kakor boginja Linbezi in Zivljenja. Nepremično stoji, samo veter, ki pihlja preko višine Svete gore, se igra z njenimi zlatimi lasmi.

Na cilju je!

36. Zunaj pred mestom — na najvišjem izmed terasiranih gričev — stoji med prastarim drevjem velik tempelj kraljice Ljubezni. Aleja kipov krilatih pravljicnih živali vodi do njega.

V dolgih vrstah se vije po njej ljudstvo iz Simabije. V pozabljenem mestu vladata radost in veselje.

Mahoma je prenehala kuga. Astarta se je zopet povrnila! Rano jutro je. Danes praznujejo veliki praznik boginje tako, kakor ga niso še nikdar.

Na višini izklesanih skal stoji v vsem sijaju stebrovja, grafov in levov prekrasno svetišče. Pradedi so ga, tako pripoveduje pravljica, zgradili na tem mestu, ker se tu izmed skal dviga iz razpoke skrivnostni večni dim, prihajajoč iz središča zemlje.

Pred velikimi vrati svetišča čakajo duhovni. Njihova oblačila blešče v vzbojajočem solnen. Njihova čela so okrašena z zlatimi simboli svete golobice.

Pred trumio prihajajoče množice se peljejo v umetniško izdelanih srebrnih in zlatih vozih simbabijski velikaši in knezi. Ponosno sede na svojih vzvišenih sedezih, vodeč na purpurnih vajetih vprežene divje osle in cebre.

Na glavah nosijo knezi čelade iz kotanega zlata, oblikovane v podobi demonskih glav.

Za njimi jaha na prekrasnih cebrah državna garda ter drugo plemstvo, odeto v zlato oklepe, okrašene z umetniško izrezljanimi podobami grafov in levov.

Zadaj koraka ljudstvo z dolгими sulicami na ramenih, polunago, goneč na zlatih verigah živali določene za žrtveno daritev. Daleč za njimi koraka velikanski bik s pozlačenimi rogovi, okrašenimi s svetlimi vencii. Na obeh straneh ga drže nagi svetiščni služab-

niki. Na njegovem hrbtu sedi z visoko dvignjeno desnico naga mladenka.

Mladenka je najuglednejša devica vsega mesta. Duhovni so jo posvetili za službo boginje Astarte. Zakon veleval, da morajo dekleta posvetiti veliki boginji svojo nedolžnost, predno postanejo vredne vršiti svojo žensko dolžnost. Pred uživanjem zemiskega veselja morajo izpolniti svojo nebeško dolžnost.

Za bikom korakajo z venci okrašena dozorela dekleta, pripravljena na prvo posvetitev.

Za njimi se gnetejo pod nadzorstvom stražnikov vrste širokih ljudskih mas.

57. Mladen polumrak napolnjuje velikansko dvorano svetišča. Le ob stenah plapolajo baklje, mečeč svojo svetlobo med temne sence visokega stebrovja vse do vzvišenega, zlatega prestola, na katerem sedi boginja, Astarta!

Na njenih valovitih lasih blešči v svitu bakelj težak, zlat diadem. Zlatina ji krasi vzbojka prsa. Telo ji pokriva dragoceno, z diamanti posejano oblačilo. Na belem vratu ji visi simbol golobice.

Pred boginjo kleči v molitve zamaknjen veliki duhoven.

Povsod po templju leskeče mešteto zlatih posod, kipov in okraskov.

Tik pred stopniščem, vodečim k prestolu boginje, zija le s čevlji visokim robom obdana odprtina. Iz nje se dviga rdečkasto obžarjen stebel dima, izgubljajoč se polagoma pod visokim obokom. To so vrata sedmih pekatov, žrelo, katerega dno še nihče živih ni dosegel in iz katerega se včasih, ko grmi mogočni Fura, dvigajo goreči plameni; iz katerega prihaja neprestano dan in noč že stoletja dih matere zemlje k njenim sinovom. Tu je žrtvenik, v katerega polagajo živino v slavo velike Astarte; gori na Sveti gori sprejema Astarta, kraljica Ljubezni, samo človeške žrtve.

Velikanska vrata svetišča se odpro. Val svetlobe plane v svetišče, se razlije preko prestola boginje. Veliki duhoven se vzravna, stopi na stran, stoji čakajoč, naslonjen na zakrivljeno palico.

Duhovni se približajo. Za njimi pride, gnan od množ, oboroženih z golimi meči, spreved za žrtev določenih živali. Verige zaročljajo in živali se razdele na levo in desno. Skozi med njimi stopa s pozlačenimi rogovi majestetično velikanski bik z nago, le s cvetličami okrašeno devico. Pred odprtino, vodečo v osrčje zemlje, se bik ustavi. Stražarji pritiskajo njegovo glavo k tlom. Skokoma plane devica z njegovega hrbta na tla, strese v divji ekstazi svoje ude. Hipoma ovije svoje roke krog glave orjaškega simbola moške oči ter mu pritiska divji poljub na čelo. Potem izdere kakor blisk nago najbližjemu stražarju iz rok svetel meč, ga dvigne ter z vso silo zabode v prsa orjaške živali.

(Dalje prihodnjice.)

Glavni urednik: Rodoljof Rehar. Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Trgovski poslovodja, prvovrstna starejša moč, 40 let star, s kaveljo v vsaki umetnosti, izveščen v vseh strokah, z la la referencami, želi prijemnega mesta. Cenene ponudbe pod „Poslovodja“, poštnoležbe Maribor. 416 2-2

Iščem boljše mlado gospodino k 2 majhnima otrokoma. Obvladati mora popolnoma nemščino in tudi nemški pri gospodinjstvu. Nastop s 1. majem event. 15. aprilom. Polni stroški se povrnejo. Ponudbe z navedbo plače na Edmunda Weinmann, pivovarna, Apatin. SHS, Bačka. 420 3-2

Popolnoma dobro ohranjena kompletna stanovanjska oprava za 3 do 4 sobe s celim inventarjem se kupi. Ponudbe pod „No. 1000“ poštnoležbe Zagreb. 420

Sedlar in likar Celinšek, Zrinjskega trga 6, se zg. posestnikom avtomobilov in vozov priporoča. Istotam se popravlja tudi vozilci za otroke. 427 2-1

Andrej Oset, Maribor, Aleksandrova cesta 57, telefon 88, trgovina z deželnimi pridelki, drami, premagom in vinom, se priporoča za nakup in prodajo po najugodnejših cenah. Prizorav: Andrej Oset, Maribor. 405 10-5

Suha bukova drva, (taboriški in velenjski premor) prodaja tvrdka Linnert, Tattenbachova ulica 13. 428 6-2

Enonadstropna hiša s prostim stanovanjem in lokalom se takoj prodaja. Prečna ulica št. 4. 429 7-2

Proda se stenski telefon. Slov. slov. prava.

Ravnatelj išče meblovano sobo v sredini mesta. Ponudbe na upravo „Tabora“.

Žepne ure, precizijske in slabe popravlja najsolidnejše tvrdka R. Bizjak, Maribor, Gospodarska ulica 16.

Obleke za fante, da me in gospode, kakor tudi vse perilo in modne predmete razpolaga na debelo in na drobno po čudovito nizkih cenah veletrgovina in razposiljalna R. Stermecki, Celje št. 368 Slov. Zahtevajte ilustrirani cenik. Kat. ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.

Stanovanje blizu Grajske kleti z dvema sobama, predsobo, kopalnico, sobo za sluzkinjo, kuhinjo, jedilno shrambo, električno lučjo, pilonom in kletjo, se zamenja za enako v podaljšani Koroščevi ulici ali v njeni okolici. Pismene ponudbe pod št. 426 na upravo „Tabora“.